

1. Maria geeft overvloedig

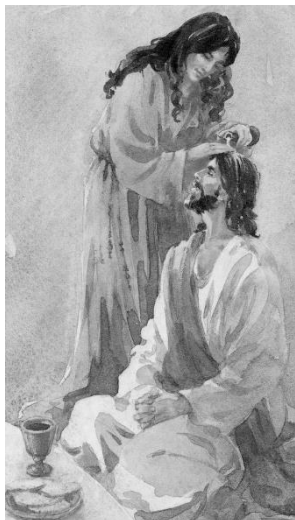
Een probleem wordt pas echt een serieus probleem, als het in een geldbedrag kan worden uitgedrukt. Dat gevoel kan je weleens bekruipen als je naar het nieuws kijkt. Dan hoor je bijvoorbeeld dat meer dan twee miljoen Nederlanders lijden aan chronische pijn. En dan wordt er meteen bij gezegd: 'Dat kost de samenleving 20 miljard euro.' Alsof die pijn op zichzelf al niet een probleem is dat groot genoeg is. Wat zeggen die euro's? Al kost het de samenleving niets, of al levert het de samenleving 20 miljard euro óp: pijn is pijn en dáárom een reden om te zoeken naar oplossingen. Op het moment dat overall een prijskaartje aan wordt gehangen, dan moet je wantrouwig worden. Bepaalt het prijskaartje of iets een groot probleem is of niet? Natuurlijk niet! Het is die valkuil waar de discipelen intrappen, als ze samen met Jezus in Bethanië zijn, in het huis van Simon de Melaatse. Ik stel me zo voor dat deze Simon, die verder onbekend is, dat die Simon ooit melaats gewéést is. Als de Messias komt, dan worden melaatsen genezen! En in het leven van Simon is de Messias gekomen. Wat zou je dan liever doen dan Hem ontvangen, Jezus, met al Zijn leerlingen, in jouw huis? Alleen al deze ontvangst is een teken van liefde. Een mooi teken! In twee andere Evangelien, in Markus en in Johannes, wordt deze zelfde gebeurtenis beschreven. Johannes vertelt wie de vrouw is, die Jezus komt zalven. Het is Maria, de zus van Martha. Even voor de duidelijkheid: in de kring rond Jezus zijn verschillende Maria's. Zijn moeder heet Maria. En dan is er Maria Magdalena, dat wil zeggen: Maria uit de stad Magdala, in het noorden, aan het Meer van Galilea. Maria Magdalena is door Jezus verlost van zeven boze geesten. En dan is er déze Maria, de zus van Martha en van Lazarus, die door Jezus is opgewekt uit de dood. Deze Maria woont hier in Bethanië, een dorpje vlakbij Jeruzalem, net aan de andere kant van de Olijfberg. Mattheüs schrijft in vers 6: 'Toen Jezus in Bethanië was, in het huis van Simon de melaatse, kwam er een vrouw naar Hem toe die een albasten fles met zeer kostbare zalf had; en zij goot die uit op Zijn hoofd terwijl Hij aanlag.' Johannes schrijft dat het gaat om een 'pond zuivere narduszalf'. Een pond, dat was een Romeins pond, dat was 326 gram. En nardusolie werd gemaakt van de nardusplant, die in de Oudheid alleen groeide in Nepal. Die moest dus van heel ver worden aangevoerd. Maria heeft die nardusolie in een albasten fles, ook dat is duur materiaal. Als mensen in die tijd al nardusolie hadden, dan bewaarden ze dat in een klein flesje, maar dit is een soort grote voorraadfles. En wat doet Maria, ze giet álles uit, over het hoofd van Jezus, en Johannes zegt: ook over Zijn voeten. Dit is óvervloed, onvoorstelbare overvloed. Overvloedige liefde. Maar de discipelen kunnen het niet waarderen. Vers 8: 'Toen Zijn discipelen dat zagen, waren zij verontwaardigd en zeiden: Waartoe deze verkwisting? Deze zalf had immers duur verkocht kunnen worden en de opbrengst aan de armen gegeven.' Markus en Johannes vermelden allebei een prijs. De zalf had voor 300 penningen verkocht kunnen worden, staat er in Johannes 12. 300 penningen, dat is een jaarsalaris. Want één penning was een dagloon (zie Mattheüs 20: 2). En net zoals wij chronische pijn vertalen in een kostenpost van 20 miljard euro, wordt hier een blij van intense liefde vertaald in een jaarsalaris.

2. Wat mooi als je geeft vanuit je hart!

Ik vraag me af: wat zou ik gedaan hebben als ik erbij was geweest. Zou ik ook meegedaan hebben met de discipelen? Dit is wel héél overvloedig allemaal. Is het niet een beetje *too much*, een beetje *over the top*? Je kunt toch ook diezelfde liefde laten zien maar het dan een beetje binnen de perken houden? En al die stakkers dan daarbuiten? Simon, de gastheer, is genezen van melaatsheid, maar er zijn nog zóveel melaatsen, zoveel bedelaars, zoveel stakkers en stumpers... Móét dit nou zo...? Het is een bekende discussie, en je hebt het nog al eens rondom een kerkgebouw. Wat mag een kerkgebouw kosten? Als

bijvoorbeeld wordt voorgesteld om de keuken te vernieuwen, of de entree, of de kerkzaal, dan komt altijd wel een keer deze discussie op: 'Kan dat wel? Is het wel verantwoord om dat op een luxe manier te doen? Kan het niet een tandje minder?'

Natuurlijk, dat is een heel reële discussie, maar soms denk ik weleens: 'Zou je dezelfde afweging maken als je je eigen badkamer aanpakt, thuis? Denk je dan ook drie keer na over de vraag of het wel verantwoord is, niet een beetje te luxe, en of je misschien niet met wat minder toe kan en dan een flinke gift geeft aan Woord & Daad of zo?' Ik zit dat dan weleens zo te denken en ik probeer ook eerlijk in de spiegel te kijken: leg je dezelfde normen aan als het gaat het om je eigen huis, als wanneer het gaat om het huis van God? En moet je eigenlijk niet zeggen: 'Dat huis van God, dat moet er véél mooier uitzien dan mijn eigen huis'? Vroeger was dat overduidelijk! Veel mensen hadden een klein huisje, maar er werden grote kerken gebouwd, enorme kathedralen. Was dat goed, of niet? Laten we eerlijk zijn: we weten dat er in de kerkgeschiedenis heel veel fouten zijn gemaakt, en dat er soms wel veel meer geld naar die armen had



gemogen, maar toch... als ik in de Laurenskerk ben, dan ben ik zó blij met die overvloed: dat er kosten noch moeite gespaard zijn om een huis voor God te bouwen! Stel je voor dat mensen alle eeuwen door gezegd hadden: 'Nou ja, zo'n kerkgebouw... het maakt toch niet uit waar je zit, al is het een schuur...' Nee, er is enorm veel gegeven aan de huizen voor God. En ik weet het wel: daar waren ook heel slechte motieven bij, steden die met elkaar wilden concurreren wie de mooiste kerk had, met de hoogste toren, noem maar op... Dat is allemaal kleinschalig, en tóch... toch wilden de mensen ook een huis voor God bouwen, en dat huis moest mooi zijn, mooi en groots en heilig, overvloedig! Ik moet u zeggen: ik ben er dankbaar voor.

Maria laat iets zien van die uitbundige liefde voor Jezus, overvloedig en overvloeiend. En ik weet niet hoe het met u is, maar dat ráákt mij. Even niet al die rekensommetjes wat je óók met dat geld had

kunnen doen, maar gewoon, een cadeau récht uit het hart. Wat mooi als we dát als christenen steeds meer leren: de liefde voor Jezus uiten, de liefde voor God naar buiten brengen récht uit ons hart!

Jaren geleden preekte ik in Wageningen, voor een groep internationale studenten. De dienst was in een klaslokaal van de universiteit. Toen ik daar binnenkwam stond daar een Afrikaanse student. Hij was bezig om een lied op het bord te schrijven: 'The Old Rugged Cross', in het Nederlands is dat: 'Op die heuvel daarginds, stond een ruw houten kruis.' Hij deed dat heel langzaam en met héél veel zorg, elke letter was verzorgd. De manier waarop hij schreef, daar straalde de liefde vanaf, de liefde voor Jezus. Het was een preek op zichzelf, nog voordat de dienst begon, en toen we het lied zongen, zag ik de overgave in zijn hele houding. Overvloedige liefde. Daar gaat je leven van blinken, stralen als de zon. Ik dacht: laten we straks na de preek dat lied ook een keer hier in de kerk zingen, als teken van verbondenheid met de Afrikaanse broeders en zusters, en vooral in verbondenheid met deze broeder, die zoveel liefde toonde voor Jezus.

Wat kan het je treffen, als iemand liefde laat zien voor Jezus! Ik stond een keer in een wachtrij. We waren op vakantie in Italië. En voor me zag ik een meisje met een tattoo op haar bovenrug. Een prachtig landschap en daaronder: Romans 8: 39. In die tekst schrijft Paulus dat niets ons kan scheiden van de liefde van God, die Hij gegeven heeft in Jezus Christus. Wat je ook vindt van tatoeages, dit meisje heeft zich vastgelegd, al jong in haar leven, op de liefde van God. En dat ontroerde me.

Daarnet zongen we uit Psalm 133 over de olie waarmee de hogepriester werd gezalfd. En dan staat er: 'Die liefdegeur moet elk tot liefde nopen', 'tot liefde aanzetten'. Ook de olie bij de hogepriester droop over zijn baard en zijn kleren, zoals ook de olie bij Jezus droop over Zijn hoofd, Zijn baard, Zijn kleren. Jezus is

hier echt de Messias, want dat woord betekent: 'Gezalfde'. In het Grieks is dat: Christus. 'Gezalfde'. Jezus is hier de Gezalfde, de Hogepriester. Zó gaat Hij Zijn lijden en sterven tegemoet. Want dat is wat Hij zegt. Jezus verdedigt Maria. Voor de tweede keer. Eerder heeft Jezus Maria verdedigd toen ze de wind van voren kreeg van haar zus Martha. Dat is alweer een tijd geleden. Martha was aan het rennen om iedereen te eten te geven. En Maria? Die zat bij Jezus, en ze luisterde naar Zijn woorden. Tot Martha met een rood hoofd voor de Meester ging staan: 'Meester, trekt U het Zich niet aan dat mijn zuster mij alleen laat bedienen? Zeg toch tegen haar dat ze mij helpt!' Maar Jezus verdedigde Maria. Dat was de eerste keer: 'Martha, Martha, je bent bezorgd en maakt je druk over veel dingen. Slechts één ding is nodig. Maria heeft het goede deel uitgekozen, dat niet van haar zal worden afgenomen.' En als lezer denk je dan: 'Ja, maar er moet toch ook gegeten worden?' Nee dus, zegt Jezus! 'Hou eens even op met ál die andere dingen! Dit is nu het belangrijkste, de boodschap die Ik kom brengen!' En hier is het wéér zo. Iedereen valt over Maria heen. 'Maria, wat ben je onpraktisch! Kon het nou niet met wat minder toe? Daar gáát je hele kapitaal! In één keer weg!' Maar dan klinkt de stem van Jezus en Hij verdedigt Maria opnieuw, voor de tweede keer. Vers 10: 'Waarom valt u deze vrouw lastig? Want zij heeft een goed werk aan Mij verricht. De armen hebt u immers altijd bij u, maar Mij hebt u niet altijd. Want toen zij deze zalf op Mijn lichaam goot, deed zij dat als voorbereiding op Mijn begrafenis.' Natuurlijk, Jezus verliest de armen niet uit het oog, nooit, toen niet en nu niet. Maar Hij begrijpt de bedoeling van Maria. Deze nardusolie, die zou normaal gesproken gebruikt worden om een overledene te zalven. Dat werd gedaan om de nare geur te overstemmen. Maar Maria heeft het op haar hart gekregen om Jezus nu al te zalven, juist omdat zij weet dat Jezus gaat sterven. Hoe weet zij dat dan? Dat heeft Jezus net Zelf gezegd, in vers 2: 'U weet dat over twee dagen het Pascha is, en dan zal de Zoon des mensen overgeleverd worden om gekruisigd te worden.' Al die discipelen, die hebben dat toch ook gehoord? Wat dóén zij ermee? Maria, zij reageert, en ze doet dat op háár manier. Zij laat haar hart zien. En misschien kun je wel zeggen: daar was ook een vrouw voor nodig, tussen al die mannen met hun rationele overwegingen en hun rekensommen.

3. Judas verkoopt Jezus

Eén van die mannen gaat weg. Dat is Judas, Judas Iskariot. Het ging al langer niet goed met Judas. Johannes schrijft dat hij de penningmeester was van die kring van discipelen, en dat hij een dief was. Wat is er gebeurd met Judas? Hij zal toch ook met enthousiasme begonnen zijn, ooit, toen Jezus hem riep? Wat is er veranderd? Wat is er omgegaan in zijn hoofd, in zijn geest? Blijkbaar is Judas teleurgesteld in Jezus. Zwaar teleurgesteld en gefrustreerd. Hij had totaal andere verwachtingen gehad. Misschien heeft hij gehoopt dat Jezus een opstand zou beginnen tegen de Romeinen. Hij dacht misschien mee te kunnen schitteren in een heldenparade. Maar het is totaal anders gelopen. Nu zegt Jezus dat Hij zal gaan sterven aan een kruis. Nota bene! Judas ziet al zijn dromen in rook opgaan. En dit heeft hem drie jaar van zijn leven gekost! Totaal verspilde tijd! Misschien heeft Judas zich ook nooit echt thuis gevoeld in de kring van de discipelen. Hij is de enige die afkomstige was uit Judea, de rest kwam allemaal uit Galilea, uit het noorden. Judas ziet dit allemaal gebeuren, met Maria en die narduszalf, en voor hem is het de spreekwoordelijke druppel. Hij heeft het nu hélemaal gehad met Jezus. Hij is boos en opstandig. En blijkbaar denkt hij, in zijn woede, aan geld. 'Misschien kan ik er nog wat aan verdienen, aan het eind van deze drie jaar.' Hij gaat naar de overpriesters en hij verkoopt Jezus voor dertig zilveren penningen. Welke munt op deze plaats wordt bedoeld is niet helemaal duidelijk. Misschien ook wel zo'n penning, zo'n dagloon. Maar het kan ook gaan om staters, en een stater was vier penningen waard. In dat geval is de waarde van Jezus 120 penningen, iets meer dan éénderde van wat Maria heeft uitgegeven om Jezus haar liefde te bewijzen. Dertig zilveren penningen. In Exodus 21: 32 kun je lezen dat dit de prijs was van een slaaf. Als een rund een slaaf of een slavin door een stoot een dodelijke wond toebracht, moest dat rund worden

gestenigd en de eigenaar van het rund moest de meester van de slaaf dertig zilverstukken betalen, dertig sikkels zilver. En diezelfde prijs wordt genoemd in Zacharia 11: 12. Daar klaagt de Here God dat Zijn volk van Hem af wil. De kudde wil van de Herder af, de goede Herder! En dan zegt die goede Herder: 'Toen hebben zij Mijn loon afgewogen: dertig zilverstukken. Maar de HERE zit tegen Mij: Werp dat de pottenbakker toe – een mooie prijs waarop Ik door hen geschat ben!' Voor God is deze prijs een grove belediging, een klap in Zijn gezicht. Natuurlijk weten de overpriesters heel goed wat er staat in Exodus 21 en Zacharia 11. Op deze manier willen ze Jezus nog extra bespottelijk maken: 'Jezus doet of Hij God is? We zullen de prijs betalen die voor God een grievende belediging is, de prijs van een slaaf!' Misschien zit jij hier, en sta je op het punt om Jezus los te laten. Misschien heb jij het ook wel helemaal gehad met Jezus. Het kan zomaar zijn dat jij het idee hebt dat je nu eindelijk vrij wilt zijn, niet meer al die regels, al die toestanden met geloof en kerk. Gewoon doen wat je prettig vindt, waar jij plezier in hebt. Is dat de prijs die jij krijgt, als je Jezus wegdoet uit je leven? Wat is Jezus jou waard? Dertig zilverstukken... Judas heeft er geen plezier aan beleefd. Toen hij Jezus eenmaal had verraden, had hij geen leven meer. Hij smeedt de dertig munten bij de overpriesters naar binnen en werd verteerd door spijt en wroeging. Hij kon het leven niet meer aan en trok daaruit de ultieme consequentie. Als je Jezus verkoopt, heb je geen toekomst... Vergelijk dat eens met de toekomst van Maria. Jezus geeft haar een belofte: 'Voorwaar, Ik zeg u: overal waar dit Evangelie gepredikt zal worden in heel de wereld, zal ook tot haar gedachtenis gesproken worden over wat zij gedaan heeft.' En dat is waar, want vandaag hebben wij het over Maria. Vind je het niet heel schrijnend, dat verschil? Maria geeft een vermogen uit om Jezus haar liefde te tonen. 300 penningen, een jaarsalaris. Aan de andere kant: Judas verkoopt Zijn Meester voor 30 zilverstukken. En daar tussenin de andere discipelen: Jezus verkopen, dat doen ze niet. Maar zo'n kapitaal voor Hem uitgeven, dat vinden ze belachelijk, en onverantwoord.

4. Wat is Jezus jou waard?

Wat is Jezus jou waard? Wat is Jezus u waard? En mij? Waar sta jij in dit plaatje? Bij Maria? Bij Judas? Of bij de discipelen? Waar zie jij jezelf in dit palet? Heb jij je hart geopend voor de Verlosser van de wereld, de Gezalfde? Of sluit jij je hart voor Hem toe, en komt er dan heel sneaky iemand anders jouw hart binnen, net als bij Judas? Waar sta je? Als je daarover nadenkt, wat Jezus jou waard is, kijk dan goed wie Hij is. En wat Hij kwam doen, voor jou. Hij gaf niet zomaar een geldbedrag voor jou. Geen 30 zilverstukken, ook geen 300 penningen. Nee, Jezus gaf Zijn leven, Zijn lichaam, Zijn bloed, om jou leven te geven, echt leven, hier op aarde, en later in Zijn komende Koninkrijk. David Livingstone, één van de grootste mensen uit de 19e eeuw, zendeling, ontdekkingsreiziger, strijder tegen de slavernij, David Livingstone, naar wie een stad in Zambia is genoemd, naar wie watervallen zijn genoemd, een heel bijzonder mens, deze David Livingstone zei een keer het volgende: 'Mensen praten over het offer dat ik heb gebracht door zoveel tijd van mijn leven in Afrika door te brengen. Kan het een offer worden genoemd als je simpelweg erkent dat God jou zoveel heeft gegeven, dat je dat nooit terug kunt betalen? Is het echt een offer, als je beloond wordt met een gezonde activiteit, met het besef dat je iets goeds mag doen, met rust in je ziel en met vaste hoop op een glorieuze bestemming? Het is beslist geen opoffering. Het is veel meer een voorrecht. Angst, ziekte, lijden, gevaar, afzien van de gemakken van dit leven - al die dingen kunnen je aan het twijfelen brengen, maar dat is maar voor even. Dit alles is helemaal níets, vergeleken met de heerlijkheid die later in en over ons zal worden geopenbaard. Ik heb nooit een offer gebracht. Zoiets moeten we nooit zeggen, als we ons het grote offer herinneren dat Jezus bracht toen Hij de troon van zijn Vader in de hoogte verliet om zichzelf voor ons te geven.' Wat is Jezus jou waard? Weet je wat het is om je helemaal aan Hem te geven? Doe het maar, doe het maar gerust, en laat het hele huis vol worden van die liefdegeur. Laat je hart spreken! Amen.